

Asia: SYKE/2023/2090

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Bothnia Offshore Sigma -merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Hankkeella on todennäköisesti Suomen puolelle ulottuvia ympäristövaikutuksia. Merkittävien vaikutusten riski kasvaa, jos Selkämeren alueelle rakennetaan useampia laajoja tuulivoima-alueita. Mahdollisia kumulatiivisia vaikutuksia tulisi Luonnonvarakeskuksen (Luke) käsityksen mukaan pyrkiä tarkastelemaan koko merialueen mittakaavassa eikä vain erillisten hankkeiden YVA:n yhteydessä.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Selkämeri on suomalaisille silakan troolikalastajille selvästi tärkeämpi alue kuin ruotsalaisille, sillä viimeisen viiden vuoden aikana suomalaiset ovat pyytäneet noin 80 % alueen silakkasaaliista. Suomalaiset troolarit pyytävät suunnitellulta hankealueelta jonkin verran silakkaa, vaikka alue ei olekaan tärkeimpiä silakan kalastusalueita Selkämerellä. Mahdolliset vaikutukset suomalaisten alusten toimintaan olisi kuitenkin hyvä ottaa ympäristövaikutusten arvioinnissa huomioon. Luke on äskettäin julkaissut raportin sekä avoimen paikkatietoaineiston suomalaisten alusten troolausalueista Pohjanlahdella. Ne ovat ladattavissa osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-813-3>

Selkämerellä on vireillä lukuisia mittavia merituulivoimahankkeita sekä Ruotsin että Suomen talousvyöhykkeille ja aluevesille. Jos merituulivoiman rakentaminen Selkämerelle toteutuu laajassa mittakaavassa, voi tuulivoimalla olla myös esimerkiksi lintuihin tai vaelluskaloihin sellaisia haitallisia kumulatiivisia vaikutuksia, joita yksittäisten hankkeiden YVA-prosesseissa ei edes ole mahdollista ottaa riittävästi huomioon. Esimerkiksi merihanhen (Anser anser) ja taigametsähanhen (Anser f. fabalis) muuttoreittejä on viime vuosina selvitetty satelliittilähettimin ja aiheesta on julkaistu kattavat tutkimusartikkelit. Nämä artikkelit osoittavat, että muuttoreitit kulkevat Selkämerellä

merituulivoiman lisärakentamisen keskeisillä suunnittelualueilla (ks. Piironen, A., Paasivaara, A. & Laaksonen, T. 2021: Birds of three worlds: moult migration to high Arctic expands a boreal-temperate flyway to a third biome. Movement Ecology 9:47. <https://doi.org/10.1186/s40462-021-00284-4>, Piironen, A. & Laaksonen, T. 2023: A gradual migratory divide determines not only the direction but also migration strategy of a social migrant bird. Proc. R. Soc. B. 290:20231528). Demograafisia vaikutuksia muuttolintujen populaatioihin tulisi tarpeen mukaan tarkastella muuttoreittien tasolla (flyway-tasolla).

Mitkä ovat huomionne arviointiohjelmasta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kuulemisasiakirjassa ei juurikaan kerrota, miten esimerkiksi kalastukseen, kaloihin ja muuttaviin lintuihin liittyviä mahdollisia vaikutuksia arvioitaisiin ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä. Kuulemisasiakirja ei ilmeisesti ole käänös hankkeen arviointiohjelmasta.

Tällä hetkellä merituulivoiman suunnittelun kokonaisuus Pohjanlahdella ei ole selkeästi minkään tahon hallinnassa, ja etenkin kumulatiivisten yhteisvaikutusten ennakointi on jäämässä heikoksi. Luke katsookin, että merituulivoiman yhteisvaikutuksia ja sijoittelua olisi Pohjanlahdella tarkasteltava laajana kokonaisuutena yhdessä Ruotsin kanssa. Yhteisvaikutusten ennakointi todennäköisesti edellyttäisi myös uusien lähtöaineistojen keräämistä ja analysointia Pohjanlahden alueelta.

Lappalainen Antti